

ДОВІДКА
про результати публічного громадського обговорення
проєкту професійного стандарту
«Рентгенолаборант»

м. Київ

01 липня 2026

Суб'єкт перевірки Національне агентство кваліфікацій

Розробником ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України» відповідно до Порядку розроблення, введення в дію та перегляду професійних стандартів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2017 р. № 373 (далі – Порядок), завершено процес публічного громадського обговорення проєкту професійного стандарту «Рентгенолаборант».

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
Титульна сторінка: (дата внесення до Реєстру кваліфікацій)	Необхідно вилучити.	Відділ супроводження рамок кваліфікацій проєктного управління секретаріату Національного агентства кваліфікацій	Враховано	
Підпункт 7 «Назва (назви) документа (документів), що підтверджує (підтверджують) професійну кваліфікацію особи» пункту 2 «Загальні відомості професійного стандарту» – диплом фахового молодшого бакалавра або молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста) у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І5 Медсестринство, із записом про	У зазначених документах відсутні відомості про професійні кваліфікації, визначені підпунктом 6 пункту 2 цього проєкту професійного стандарту.	Відділ супроводження рамок кваліфікацій проєктного управління секретаріату Національного агентства кваліфікацій	Враховано	

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
присвоєння професійної кваліфікації «Сестра медична (брат медичний)» або «Акушерка (акушер)», або «Фельдшер»; – диплом бакалавра у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І5 Медсестринство, із записом про присвоєння професійної кваліфікації «Сестра медична (брат медичний) автономної практики» або «Акушерка (акушер) автономної практики»; – диплом магістра у галузі знань І Охорона здоров'я та соціальне забезпечення за спеціальністю І5 Медсестринство, із записом про присвоєння професійної кваліфікації «Сестра медична (брат медичний) поглибленої практики»;				
IV. Абревіатури, скорочення	4. Абревіатури, скорочення	Відділ супроводження рамок кваліфікацій проектного управління секретаріату Національного агентства кваліфікацій	Враховано	
Пункт 6 «Розподіл трудових функцій та компетентностей за професійними кваліфікаціями»	Відсутня інформація щодо повноти кваліфікацій.	Відділ супроводження рамок	Враховано	

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
		кваліфікацій проєктного управління секретаріату Національного агентства кваліфікацій		
Назва проєкту професійного стандарту «Рентгенолаборант»	Пропонуємо назву професійного стандарту змінити на – «Радіографер». Радіографер - сучасна та міжнародна назва. Це сучасний термін, який відображає реформування медичної галузі в Україні та її інтеграцію у світову спільноту. Назву «радіографер» активно впроваджують медичні спільноти (наприклад, Всеукраїнська асоціація рентгенолаборантів та радіограферів). Це правильніше по суті професії: сучасний фахівець працює не лише з рентген-апаратами, а й із комп'ютерними томографами (КТ), магнітно-резонансними томографами (МРТ), мамографами та ангиографами. Слово «радіографер» (від англ. radiographer) є універсальним у всьому світі та точніше описує роботу з усіма видами медичної візуалізації, тоді як «лаборант» звучить так, наче людина працює лише в лабораторії з пробірками чи реактивами.	Асоціація медичних сестер Житомирської області	Враховано	

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
Розділ 5 «Опис трудових функцій», Трудова функція Ж «Використання цифрових технологій» (пункти Ж1–Ж6)	Підтримати включення та узгодити формулювання цифрових компетентностей: С1 – Загальна цифрова грамотність та кібербезпека (комп'ютерна грамотність, захист персональних даних пацієнтів); С2 – Робота з даними в ЕСОЗ, eHealth та електронних медичних системах; С3 – Цифрова комунікація та взаємодія (телерадіологія, дистанційні консультації, обмін даними); С4 – Використання цифрових діагностичних пристроїв, систем PACS/RIS, DICOM та інструментів штучного інтелекту (ШІ) в аналізі зображень; С5 – Цифрова трансформація та безперервний професійний розвиток у цифровому середовищі.	Міністерство цифрової трансформації України	Знято в процесі обговорення	Формулювання деяких компетентностей відредактовано згідно з пропозиціями
Критичні технічні помилки кодування компетентностей у розділі 5: • у блоці Е1 відповідальність позначена як «Е1.Е1» замість «Е1.В1»; • у блоці Е4 відповідальність позначена як «Е3.В1» і «Е3.В2» замість «Е4.В1» і «Е4.В2»; • у блоці Е6 підкоди знань, умінь, комунікації та відповідальності мають префікс «Е5.*», хоча належать до компетентності Е6;	Пропонується провести наскрізну технічну ревізію всіх кодів формату «літера/номер компетентності — категорія результату навчання — номер підпункту» із перевіркою відповідності префікса підкоду материнській компетентності.	Міністерство цифрової трансформації України	Враховано	

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
- у блоці E7 комунікація та відповідальність позначені як «B6.K1» і «B6.V1» замість «E7.K1» і «E7.V1»; - у блоці C6 три різні підпункти знань позначені як «C6.31»; їх доцільно послідовно пронумерувати як «C6.31», «C6.32», «C6.33»; - у блоці 34 серед підкодів з'являються «Ж5.K1» та «Ж5.V1», що належать до іншого блоку; їх слід замінити на відповідні коди 34.				
Радіаційна безпека: уточнення юридичного статусу міжнародних рекомендацій. У компетентності A1 міжнародні рекомендації МАГАТЕ та МКРЗ фактично поставлені в один ряд із нормативно-правовими актами та санітарними правилами. Така редакція створює ризик невизначеності: професійний стандарт встановлює обов'язкові результати навчання та критерії оцінювання, тоді як міжнародні документи є великим і динамічним корпусом рекомендацій, не всі з яких адресовані безпосередньо рентгенолаборанту як лінійному персоналу.	Пропонується викласти A1.32 та A1.Y2 у такій редакції: - A1.32. Чинні національні норми радіаційної безпеки та основоположні принципи радіаційного захисту (виправданість, оптимізація — ALARA, неперевикнення меж доз), на яких вони ґрунтуються відповідно до рекомендацій МКРЗ та основних норм безпеки МАГАТЕ. - A1.Y2. Застосовувати вимоги чинних національних нормативів радіаційної безпеки у повсякденній практиці; розуміти призначення міжнародних стандартів як джерела гармонізації національних норм.	Міністерство цифрової трансформації України	Враховано	
Пропозиція щодо структури подання розділу 5. Чинна таблична форма розділу 5 є дуже широкою та складною для читання:	Доцільно розглянути альтернативне подання розділу 5 у вигляді структурованого ієрархічного переліку: «трудова функція → компетентність →	Міністерство цифрової трансформації України	Не враховано	Пропозиції не відповідають методологічній структурі

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
через обмежену ширину колонок зростає ризик механічних помилок, дублювання та зміщення кодів. Деталізований перелік зауважень і пропозицій наведено у додатку до цього листа. Окремо додається варіант розділу V (опис трудових функцій) у структурованому ієрархічному форматі без таблиць.	знання / уміння / комунікація / відповідальність», із збереженням усіх кодів.			професійного стандарту, що затверджена Методичними рекомендаціями щодо розроблення професійних стандартів
Узгодженість розділу 6 з фактичними трудовими функціями. У розділі 6 для базової кваліфікації «Рентгенолаборант» вилучено низку компетентностей без пояснення критерію такого розподілу. Зокрема, компетентність В3 щодо роботи з особливими категоріями пацієнтів відсутня у базового рівня, тоді як пов'язана з нею Д4 щодо безпеки таких пацієнтів включена. Також тематично пов'язані компетентності В3, Г3 і Д4 розподілені непослідовно.	Пропонується перед таблицею розділу 6 додати короткий критерій розподілу компетентностей за рівнями НРК 5/6/7, ступенем автономії та складністю процедур. Після цього доцільно повторно перевірити, щоб взаємопов'язані компетентності не розривалися без обґрунтування.	Міністерство цифрової трансформації України	Знято в процесі обговорення	Пропозиції не відповідають методологічній структурі професійного стандарту, що затверджена Методичними рекомендаціями щодо розроблення професійних стандартів
Г8. Здатність використовувати сучасні методи променевої діагностики, включаючи проведення КТ, МРТ, мамографію, стоматологічні діагностичні рентген- та КТ-апарати та інтервенційні системи. Г8.36. Показання, протипоказання та особливості радіонуклідних / ізотопних досліджень	Якщо ця роль передбачає роботу з радіонуклідами, чи не було б важливо додати компетентність щодо розуміння фізичних принципів і безпечного поводження з такими речовинами? Можливо, це варто включити до трудової функції про безпечне середовище.	ASRT / Мелісса Калп	Враховано	

Позиція проєкту професійного стандарту	Пропозиція		Враховано/ не враховано/знято в процесі обговорення	Обґрунтування причин неврахування
	Текст з поясненням	Назва суб'єкта подання		
Д. Забезпечення безпечного середовища. Д2. Здатність дотримуватися основ фізики, рентгенології та біологічної дії іонізуючого випромінювання	У попередніх рядках я бачила згадку про МРТ, тому, можливо, варто додати до цієї трудової функції окрему компетентність щодо безпеки в середовищі МРТ: основне магнітне поле, радіочастоти, скринінг пацієнтів і персоналу. МРТ не є іонізуючим випромінюванням, але передбачає магнітне поле та радіочастоти, тому це може не охоплюватися цією компетентністю.	ASRT / Мелісса Калп		

Розробник

ДУ «Центр розвитку медсестринства Міністерства охорони здоров'я України»